

ГРАЂАНИ Србије плаћају дупло веће камате када су у питању готовински кредити у односу на суседе, пре свега Хрватску и Федерацију Босне и Херцеговине. Тако су код камате на кеш зајмове од 15,80 до 22,50 одсто на годишњем нивоу на динаре и евре, а у окружењу од 6,90 до 9,50 одсто на куне и евре, као и на конвертибилне марке и евре. Када је у питању Република Српска камате су као и у Србији веће и минимална износи од 15 до 21,25 одсто на годишњем нивоу. Такође, и износи за задуживање су знатно већи у Хрватској и БиХ, него у Србији и РС.

Поредили смо каматне стопе у банкама из Италије, Немачке и Француске. Упоредили смо износе у њиховим ћеркама у Србији, Хрватској, Републици Српској и ФБиХ. За ненаменски кредит у Хрватској рок отплате је до 180 месеци, а у ФБиХ готовински зајмови могу да се отплаћују и до 240 месеци. Када је у питању накнада за обраду ових позајмица, она износи од 1,30 до два одсто од одобрене износа, а код нас је најмање дупло већа и може се чак до 3,50 одсто.

Банкари и даље имају исто објашњење за овакву ситуацију, као и пре кризе и у време кризе, да су скуп извори за пласирање кредита, висок ризик земље и велика обавезна резерва коју издвајају код НБС. То је стара прича, како кажу аналитичари, која више не може да буде објашњење за енормно високе каматне стопе, већ је узрок што код нас и поред 30 банака нема - конкуренције.

Уколико грађанин ФБиХ узме готовински кредит од 20.000 конвертибилних марака или 10.000 евра, односно 1.190.000 динара са роком отплате од седам година и ефективном

каматом од 9,45 одсто, рата ће износити 300,88 конвертибилних марака, односно око 150 евра. Обрада кредитног захтева је 1,75 одсто. Вођење кредитног рачуна је једна конвертибилна марка.

Уколико наш грађанин у банци, која носи исто име у нашој земљи, узме зајам од милион динара, колико максимално може да се задужи, са роком отплате од 84 месеца и каматом од 19,20 одсто на годишњем нивоу, дакле готово три пута већом каматом, месечно ће отплаћивати 37.762 динара или око 350 евра. Обрада кредита је 3,50 одсто. Месечно одржавање рачуна 190 динара.

Затезна камата коју банке у Хрватској и БиХ зарачунавају уколико се кредит не отплаћује је 12 одсто годишње, код нас је дупло више.

РЕЈТИНГ КЛИЈЕНАТА

БАНКЕ које послују у Србији, у земљама у региону своје клијенте рангирају по одређеним категоријама, које се крећу од 1а до 1д до 3е нивоа, са полисом осигурања, и на основу тога формирају камате за њих. Тако се камата за готовински зајам креће од 4,75 за грађане који имају највећи рејтинг, односно клијенти су банке који добро сервисирају своје обавезе, имају стабилна примања, штедњу... до 12,69 одсто за клијенте који нису сигурни, а уколико ова последња категорија положи депозит од 20 одсто добија камату од 9,10 одсто. Код нас оваква класификација не постоји.

С. Моравчевић

(Вечерње новости)